

Covid-19 Pandemi Sürecinin Akademisyenlere Getirdiği Avantajlar ve Dezavantajlar: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği

Niyazi Can 

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Mihriban Ançel 

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ÖZ

2020 yılının başından itibaren Koronavirüs (Covid-19) pandemisi dünyayı birçok alanda etkisi altına almıştır. Bu alanların içerisinde eğitimde karşımıza çıkmaktadır. Pandemi nedeniyle Türkiye’de dahil olmak üzere birçok ülke eğitime uzaktan (online) eğitim platformlarıyla devam etmektedir. Türkiye’de yüksek öğretimde dahil olmak üzere tüm eğitim kademelerinde hızla uzaktan eğitime geçilmesi ani alt yapı iyileştirmesi ve bu süreçte hızlı adaptasyonu gerektirmiştir. Bu süreçte alınan önlemler neticesinde yapılan online derslere ilişkin akademisyenlerin görüşleri uzaktan eğitimin sınırlılıklarını, kalitesini, avantajlarını ve dezavantajlarını belirlemek açısından önem arz etmektedir. Akademisyenlerden alınan cevaplar sayesinde bu süreçte karşı karşıya kalınan durumlar tespit edilerek daha sağlıklı bir eğitim sisteminin önünün açılması hedeflenmektedir. Bu çalışma, Covid-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitimin önemli paydaşları olan akademisyenler açısından uzaktan eğitimin avantajlarını ve dezavantajlarını anlamaya yönelik oluşturulmuştur. Bu yüzden çalışma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji ile desenlenmiştir. Araştırmaya Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ)’nde görev yapan 14 akademisyen katılmıştır. Araştırma katılımcıları tipik durum yöntemi ile seçilmiştir. Araştırma verilerinin elde edilebilmesi için öncelikle KSÜ Etik Kurul onayı alınmıştır. Sorular uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile akademisyenlere yöneltilmiştir. Veri toplama aracı olarak katılımcılara yöneltilen açık uçlu form dokümanları kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, ara ara görüşlerden doğrudan alıntılar yapılarak yorumlamalara gidilmiştir. Araştırmaya katılanların covid-19 salgınının akademik açıdan kendilerini önemli ölçüde etkilediği ancak sosyal, psikolojik, teknik ve teknolojik açıdan olumsuz etkilediği bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcılardan teknik ve teknolojik açıdan salgının kendi fırsatını oluşturduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak covid-19 pandemi sürecinin sosyal, psikolojik, teknik ve teknolojik açıdan akademisyenleri olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular ve sonuçlar doğrultusunda birtakım öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, uzaktan eğitim, akademisyen görüşleri.

Önerilen Atf

Can, N. ve Ançel, M. (2022). Covid-19 pandemi sürecinin akademisyenlere getirdiği avantajlar ve dezavantajlar: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Örneği. *Erciyes Journal of Education*, 6(1), 44-65. <https://doi.org/10.32433/eje.1003574>



Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kayseri/TÜRKİYE
Erciyes Journal of Education (EJE)
DOI: 10.32433/eje.1003574

SCREENED BY



Tür: Araştırma

Makale Geçmişi

Gönderim : 01.10.2021

Kabul : 07.04.2022

Yayınlanma : 31.05.2022

1. Prof. Dr., Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi ABD, niyazican@ksu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4373-0719>

2. Dr. Öğrencisi, İşletme Bölümü, İşletme ABD, mihribanhatunoglu@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0123-1543>

Advantages and Disadvantages of The Covid-19 Pandemic Process for Academicians: Case of Kahramanmaraş Sütçü İmam University

Niyazi Can 

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Faculty of Education

Mihriban Ançel 

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Faculty of Economics and Administrative Sciences

ABSTRACT

Since the beginning of 2020, the coronavirus (Covid-19) pandemic has affected the world in many areas. It appears in education within these areas. Due to the pandemic education to many countries, including Turkey remotely (online) is continuing its training platform. Including in higher education in Turkey the rapid transition to distance education at all education levels required sudden infrastructure improvement and rapid adaptation to this process. The opinions of the academicians about the online courses made as a result of the measures taken in this process are important in terms of determining the limitations, quality, advantages and disadvantages of distance education. Thanks to the answers received from the academicians, it is aimed to determine the negative situations encountered in this process and to pave the way for a better education system. This study aims to understand the advantages and disadvantages of distance education for academicians, who are important stakeholders of distance education during the Covid-19 pandemic process. Therefore, the study was designed with phenomenology, one of the qualitative research designs. 14 academicians from Kahramanmaraş Sütçü İmam University (KSÜ) participated in the study. Research participants were selected using the typical case sampling. In order to obtain research data, the approval of the Ethics Committee of KSU was first obtained. Questions were directed to academicians with a semi-structured interview form developed in line with expert opinions. Open-ended form documents directed to the participants were used as data collection tool. Content analysis method was used in the analysis of the data interpretations were made by making direct quotes from intermediate opinions. It has been found that the covid-19 epidemic of the participants of the research did not significantly affect themselves academically, but negatively affected them socially, psychologically, technically and technologically. In addition, it was found that the epidemic created its own opportunity in terms of technique and technology. As a result, it has been determined that the covid-19 pandemic process negatively affects academicians in terms of social, psychological, technical and technological aspects. Some suggestions have been developed in accordance with the findings and results.

Keywords: Covid-19, distance education, academician opinions.

Suggested Citation

Can, N. and Ançel, M. (2022). Advantages and disadvantages of the Covid-19 pandemic process for academicians: Case of Kahramanmaraş Sütçü İmam University. *Erciyes Journal of Education*, 6(1), 44-65. <https://doi.org/10.32433/eje.1003574>

1. Prof. Dr., Department of Educational Sciences, Educational Administration, niyazican@ksu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-4373-0719>
2. PhD Student, Department of Business Administration, mihribanhatunoglu@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0123-1543>



Erciyes University, Faculty of Education, Kayseri/TURKEY

Erciyes Journal of Education (EJE)

DOI: 10.32433/eje.1003574

SCREENED BY



Type: Research

Article History

Received : 01.10.2021

Accepted...:07.04.2022

Published : 31.05.2022

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

After the World Health Organization (WHO) declared the coronavirus (covid-19) a pandemic, states started to increase the measures they took. On the basis of social isolation and quarantine practices, life has almost completely turned inward and social relations have been made compulsory to be maintained through online platforms and phone calls (Aktürk, 2020). Spreading to all continents except Antarctica since its emergence at the end of 2019, covid-19 is a health crisis that reveals the contemporary situation in the world in the 21st century. While this health crisis continues, states all over the world are fighting with all their might to slow the spread of the disease by taking various economic, social and political measures (UNDP Türkiye, 2020). The rapid spread of this virus to the environment and threatening the whole world, especially affecting the global economy, forced countries to implement different measures and innovations. At the beginning of these practices are regulations such as quarantine, flight bans, martial law, the obligation to use masks and gloves applied by states or local governments, and the protection of social distance. In this context, many countries have adopted an approach that aims to reduce mobility as much as possible by keeping their citizens at home for a while in order to slow down the pandemic (Yamamoto ve Altun, 2020). Some protective measures such as quarantine, social distance and social isolation have also been taken in our country due to the covid-19 pandemic, which is showing its effect in increasing degrees day by day around the world (Demirutku, 2020). In Turkey, some measures taken at the state and society level are particularly important in order to control the spread of the pandemic and prevent possible new cases. These measures are; In the public and private sectors, it is the transition to distance education by giving a compulsory break to education with the introduction of alternatives such as flexible working, homeworking (TÜBA, 2020).

First of all, when we look at the definition of education, it appears in the literature as "the process of educating people in line with a specific goal" (Fidan, 2012). Education is a planned and regular process. Failure to implement or interruption of educational activities for a long time negatively affects this process. Social events and disasters such as natural disasters, epidemics, war and mobilization are some of the difficult situations in which education must be interrupted or an alternative method must be determined quickly. However, following an alternative method rather than interrupting the education will help the education to continue (Bakioğlu ve Çevik, 2020). At this stage, one of the most ideal solutions is distance education. When we look at the relevant literature, we encounter many definitions of distance education. However, our first encounter with this term was in 1892 thanks to the catalog of the University of Wisconsin.

Today, with the rapid development of technology, educational institutions continue their activities thanks to different software and hardware. Universities are establishing distance education centers to plan these services (Bayburtlu, 2020). In this sense, Inan's study published in 2013 concluded that the lecturers found distance education beneficial. According to Yalın (2001), providing education from a distance during the pandemic period provided equal opportunities for students. However, when the relevant literature is examined, it is possible to come across positive and negative opinions. Birişçi found that negative student opinions were high in the study he conducted in 2013 to examine students' views on distance education. On the other hand, Arslan and Şahin (2013), stated that teachers had negative opinions in their studies.

As in many countries, the education process in Turkey continues with distance education applications. The point to be considered here is to follow how the process works and to reveal what kind of situations students and teachers encounter, different from face-to-face education. In this way, healthy progress will be made with quick solution suggestions and improvement of the process. For this purpose, this study was conducted to determine the advantages and disadvantages of distance education for academics during the covid-19 pandemic process. It is thought that revealing the situations encountered in higher education institutions in the distance education process in Turkey in the event of a pandemic and similar extraordinary situations will shed light on and contribute to the distance education activities to be carried out in the future. It is thought that the identified deficiencies are important in terms of directing the distance education activities to be implemented in the future and also the compensatory education.

Purpose

The purpose of this research; to reveal the advantages and disadvantages of distance education for academics during the covid-19 pandemic process. In line with the purpose of the research, the opinions of the academicians were taken to determine the situations they face. In times of crisis such as a pandemic, it is vital to take the necessary precautions on time and in place. Therefore, this article is important in terms of presenting the measures to be taken during pandemic periods in an impartial way as a result of qualitative research. In addition, the originality of the study emphasizes another importance.

Method

In this study, the pandemic period was examined in terms of education and the advantages and problems that distance education provided to academicians were discussed. The research was designed with phenomenology, one of the qualitative research designs, and education was considered as a phenomenon during the pandemic process. The open-ended form documents as preferred as a data collection tool in the research. Due to the pandemic conditions, the form document was conducted to e-mail with written answers. The form was created by consulting 2 field experts. 14 academicians working at Kahramanmaraş Sütçü İmam University participated in the study.

Findings

First of all, she/he concluded that the pandemic process did not adversely affect academicians academically and that productive studies could be continued under isolation conditions. In addition, it is possible to conclude that they have social problems during the pandemic process and are lacking in sociality. Also, it was determined that they experienced socio-psychological disadvantages. According to the results obtained, it enabled academicians to progress in technical/technological sense, and also enabled them to learn programs they did not know and to develop themselves technologically. On the other hand, it has been observed that internet, connection and usage problems have arisen.

Discussion & Conclusion

When the literature is examined, it is striking that the tendency to drop out of school has increased during the covid 19 process, there has been a loss of learning in education, and nutritional problems have arisen (Saavedra, 2020). However, another important problem that emerged was

the lack of technological knowledge and skills of teachers and students. Within the scope of our study, Academicians encountered various technical/technological problems. It is thought that progress will be achieved in education by changing the understanding of education and training, by adding more technological opportunities to the service of the education process and by taking measures to ensure that the teaching staff and students, who are important stakeholders of the education system, are used more. According to our research results, the negative effects of the process in terms of psychology were determined. Similarly, in the literature, Daniel (2020) stated that as a result of his work, schools should be reorganized taking into account the physical or psychological epidemic.

From this point of view, it is thought that if the malfunctions and problems experienced during the pandemic period are examined in detail, in case of a similar situation in the future, the necessary measures will be taken in a timely manner and the process will be passed in a healthier way. Being psychologically stronger and more resilient individuals in the next process and in the future is to analyze the situation well, offer healthy approaches and produce solutions. The realization of all these innovations is possible with the new education philosophy to be created after the pandemic.

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) koronavirüsü (Covid-19) pandemi ilan etmesini takiben devletler aldıkları önlemleri artırmaya başlamışlardır. Sosyal izolasyon ve karantina uygulamaları temelinde, hayat neredeyse tamamen bir içe kapanış sergilemiş ve sosyal ilişkilerin online platformlar ile telefon görüşmeleri aracılığıyla sürdürülmesi zorunlu kılınmıştır (Aktürk, 2020). Ortaya çıkışından bu yana Antarktika hariç tüm kıtalara yayılan covid-19, 21. yüzyılda dünyanın içinde bulunduğu çağdaş durumu gözler önüne seren bir sağlık krizidir. Bu sağlık krizi sürerken tüm dünya çapında devletler çeşitli ekonomik, sosyal ve siyasal önlemler olarak hastalığın yayılmasını yavaşlatmak için var güçleriyle savaşmaktadırlar (UNDP Türkiye, 2020). Bu virüsün süratle çevreye yayılarak bütün dünyayı tehdit etmesi, başta küresel ekonomiyi etkileyerek ülkeleri farklı tedbir ve yenilikleri de uygulamaya mecbur bırakmıştır. Bu uygulamaların başında karantina, uçuş yasakları, sıkıyönetim gibi, devletler veya yerel yönetimler tarafından uygulanan maske ve eldiven kullanma zorunluluğu ve sosyal mesafenin korunmasına yönelik düzenlemeler gelmektedir. Bu bağlamda birçok ülke pandemiyi yavaşlatılması adına vatandaşlarının bir süre evde kalmasını sağlayarak hareketliliğin mümkün olduğunca azaltılmasını öngören bir yaklaşımı benimsemişlerdir (Yamamoto ve Altun, 2020). Dünya çapında etkisini gün be gün artan derecelerde göstermekte olan covid-19 pandemisine bağlı olarak karantina, sosyal mesafelenme ve sosyal izolasyon gibi birtakım koruyucu önlemler ülkemizde de alınmıştır (Demirutku, 2020). Türkiye özelinde pandemiyi yayılımının kontrol altına alınması ve olası yeni vakaların önüne geçilmesi amacıyla devlet ve toplum düzeyinde alınan birtakım önlemler özellikle önemlidir. Bu önlemler; kamuda ve özel sektörde esnek mesai, dönüşümlü mesai ve evden çalışma gibi alternatiflerin devreye sokulması ile eğitime zorunlu ara verilerek tamamen uzaktan eğitime geçilmesidir (TÜBA, 2020).

İlk olarak eğitimin tanımına baktığımızda literatürde "insanların belirli bir hedef doğrultusunda yetiştirilme sürecidir" şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Fidan, 2012). Eğitim planlı ve düzenli bir süreçtir. Uzun süre eğitim faaliyetlerinin uygulanamaması veya ara verilmesi bu süreci olumsuz etkiler. Doğal afetler, salgın hastalıklar, savaş ve seferberlik gibi toplumsal olaylar ve felaketler eğitime ara verilmesi veya hızla alternatif bir yöntemin belirlenmesi gereken zorlu durumlardan bazılarıdır. Ancak eğitime ara verilmesinden ziyade alternatif bir yöntemin izlenmesi eğitimin devam etmesine yardımcı olacaktır (Bakioğlu ve Çevik, 2020). Bu aşamada en ideal çözüm yollarından biri uzaktan eğitimidir. İlgili literatüre baktığımızda uzaktan eğitimin birçok tanımı ile karşılaşmaktayız. Ancak bu terim ile ilk karşılaşmamız 1892 yılında Wisconsin Üniversitesi'nin kataloğu sayesinde olmuştur. Zaman ve mekândan bağımsız olarak öğreten ve öğrenenin fiziksel olarak bir arada bulunmadığı eğitim türüne uzaktan eğitim denmektedir (Kaya, 2002). Başka bir ifade ile eğitimde öğretmen ve öğrencilerin fiziksel olarak birlikte olmaması farklı teknolojik alt yapıların kullanılması ile dijital iletişim ortamının kurulması demektir (Tarlakazan ve Tarlakazan, 2020). Türkiye'de uzaktan eğitim olgusuna kısaca baktığımızda ilk olarak 1927 yılında mektupla öğretim sürecinin başladığını görüyoruz (Arar ve Çakmakçı, 1999). Daha sonra teknik altyapının iyileşmesi ve fiziki şartların güçlenmesiyle uzaktan eğitim uygulamasına televizyon dahil edilmiştir. 1951 yılında kurulan "Öğretici Filmler Merkezi" aracılığıyla uzaktan eğitim faaliyetlerinin herkese ulaştırılması amaçlanmıştır (Papi ve Büyükaslan, 2007). 1982 yılında ise Anadolu Üniversitesi'nin televizyonda dersleri yayınlanmaya başlamıştır (Kunç ve Varol, 1994). Türkiye'de artık neredeyse tüm üniversitelerde uzaktan eğitim platformu kullanılmaya başlanmıştır. Eğitimde internetin yardımıyla dijitalleşmenin yaygınlaşması uzaktan eğitim hizmetini olanaklı hale getirmiştir (Tarlakazan ve Tarlakazan, 2020).

Günümüzde teknolojinin süratle gelişmesiyle farklı yazılım ve donanımlar sayesinde eğitim kurumları faaliyetlerini devam ettirmektedirler. Üniversiteler bu hizmetleri planlamak üzere uzaktan eğitim merkezleri (UZEM) kurmaktadır (Bayburtlu, 2020). Millî Eğitim Bakanlığı öğrencilere tablet dağıtımını, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) gibi çeşitli hizmetlerle eğitime dijital destek oluşturmuştur. EBA ise; öğretmenler öğrencilere canlı ders yapma, öğrencilerin akademik gelişmelerini takip etme, öğrencilere ödev verme gibi çeşitli faaliyetleri sürdürmektedir. Literatüre bakıldığında uzaktan eğitimi avantajlı veya dezavantajlı olarak gören birçok araştırma ve tartışmaya rastlamak mümkündür. Aktay'a (2002) göre uzaktan eğitim küreselleşmeyi hızlandırarak öğrenmeyi okuldan bağımsız hale getirir. Böylece öğrenciler internet sayesinde okulun zorlayıcı tutumu olmadan daha verimli öğrenirler. Birkök (1998) ise sanal sınıfların sınırlı etkileşim sebebiyle yüz yüze etkileşim halinde olan sınıflara göre düşük performans gösterdiklerini savunmaktadır. İnan 2013 yılında yayınladığı çalışmasında öğretim elemanlarının uzaktan eğitimi faydalı bulduğu sonucuna ulaşmıştır. Yalın (2001)'a göre pandemi döneminde eğitimin uzaktan verilmesi öğrencilere fırsat eşitliği sağlamıştır. Ancak ilgili alanyazına bakıldığında olumlu ve olumsuz görüşlere rastlamak mümkündür. Birişçi 2013 yılında öğrencilerin uzaktan eğitim hakkındaki görüşlerini incelemek üzere yaptığı çalışmada olumsuz öğrenci görüşlerinin fazla olduğunu tespit etmiştir. Arslan ve Şahin (2013) ise çalışmalarında öğretmenlerin olumsuz görüşlere sahip olduğunu belirtmişlerdir. Bir diğer çalışmada, psikolojik etki, erişimde olanakların dar olması, uzaktan eğitim gibi nedenler salgın sürecinde öğrencilerin en çok problem yaşadığı konular olarak belirlenmiştir (Wang, Cheng, Yue ve McAleer, 2020). Çin'de yürütülen bir çalışmaya göre; üniversite öğrencilerinin salgın döneminde aile gelirindeki belirsizlik ve kırsal kesimde bulunma nedeniyle gerginlik yaşadıkları kaydedilmiştir (Cao, Fang, Hou, Han, Xu, Dong ve Zheng, 2020).

Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de eğitim sürecine uzaktan eğitim uygulamaları ile devam etmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta sürecin nasıl işlediğini takip etmek ve de öğrencilerin ve öğretmenlerin yüz yüze eğitimden farklı olarak ne gibi durumlarla karşılaştıklarını ortaya koymaktır. Bu sayede hızlı çözüm önerileri ve sürecin iyileştirilmesiyle sağlıklı ilerlemeler kat edilecektir. Bu çalışmada pandemi sürecinin akademisyenler üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Çalışmanın amacı covid-19 pandemi sürecinde akademisyenlerin karşılaştığı avantajları ve dezavantajları ortaya koymaktır. Çalışmanın diğer amacı ise pandemi gibi olağanüstü durumlarda fırsata çevrilen krizleri belirlemek ve ileride tekrar karşılaşılabilecek kriz anları için bu fırsatları ortaya koymak ve geliştirmektir. Literatüre baktığımızda pandemi sürecinde uzaktan (evden) eğitim üzerine çeşitli çalışmalara rastlamak mümkündür. Yapılan çalışmalarda hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar, akademisyenlerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları, eğitim ve covid-19 pandemisi, covid-19 pandemisinin Çin üniversitesindeki öğrencilerin üzerindeki psikolojik etkisi, sınıf öğretmenlerinin ve okul öncesi öğretmenlerinin bu süreçteki deneyimleri, pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe eğitimi, covid-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri gibi çeşitli kavram ve konuların ele alındığı görülmektedir (Aktan vd., 2021; Erbaş, 2021; Bakioğlu ve Çevik, 2020; Bayburtlu, 2020; Cao vd., 2020; Daniel, 2020; Dong ve Zheng, 2020; Kurnaz ve Serçemeli, 2020; Kürtüncü ve Kurt, 2020. İlgili alan yazın incelendiğinde birçok çalışmada pandemi sürecinde eğitim üzerine çeşitli çalışmaların olmasına rağmen akademisyenler üzerindeki etkilerinin sosyal, psikolojik, teknik ve teknolojik boyutlarda ele alınmadığı fark edilmiştir. Çağımızda ilk kez karşı karşıya kalınan covid-19 salgını üzerine eğitim hayatında yaşanan hızlı değişim, adaptasyon ve ilerlemeler eğitim konusuna verilen önemi göstermektedir. Eğitime farklı bir yön kazandıran uzaktan (evden) eğitime duyulan ihtiyacın bu süreçte son derece arttığı görülmektedir. Bu çalışmanın önemini ise çağımızın vazgeçilmez bir unsuru olan eğitim ve eğitimin de önemli temel

taşlarından olan akademisyenleri ele alması oluşturmaktadır. İlk kez karşılaşılan covid-19 pandemi sürecinde akademisyenlerin kısmen kendilerini ve sistemi eksik görmeleri ve bu eksikliklerin giderilmesi için çaba göstermeleri bu çalışmanın yürütülmesinde önemli bir gerekçe olarak görülmektedir. Buradan hareketle bu çalışma covid-19 pandemi sürecinin akademisyenlere getirdiği avantajları ve dezavantajları tespit etmek amacıyla yürütülmüştür. Pandemi ve benzeri olağanüstü durumların meydana gelmesi durumunda Türkiye’de uzaktan eğitim sürecinde yüksek öğretim kurumlarında karşılaşılan durumları ortaya çıkarmanın ileride yürütülecek olan uzaktan eğitim faaliyetlerine ışık tutacağı ve katkı sağlayacağı da düşünülmektedir.

Tespit edilen eksikliklerin ileride uygulanacak olan uzaktan eğitim faaliyetlerine ve ayrıca telafi eğitimlerine yön vermesi açısından önem arz ettiği düşünülmektedir. Okulların tatil edildiği bu dönemde uzaktan eğitimin asıl amaçlarından bir tanesi hedef kitlenin tamamına ulaşabilmektir. Bu durum eğitimin aksamaması ve devam etmesi için oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı; covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimin akademisyenlere getirdiği avantajları ve dezavantajları ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde araştırmanın sorusu “Covid-19 pandemi sürecinin akademisyenlere getirdiği avantajlar ve dezavantajlar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur. Araştırmanın amacı doğrultusunda akademisyenlerin karşı karşıya oldukları durumları tespit etmek üzere görüşleri alınmış ve sonuçlar ortaya konmuştur.

YÖNTEM

Çalışmanın Deseni

Bu çalışmada pandemi dönemi eğitim açısından incelenmiş ve uzaktan eğitimin akademisyenlere sağladığı avantajlar ve getirdiği problemler ele alınmıştır. Nitel araştırma, belirli durum veya olayları kendi doğal ortamları içinde birçok yönden ve uzun süreli olarak detaylı bir şekilde araştırmaktır (Saban, 2006; 469). Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim ile desenlenmiş olup pandemi sürecinde eğitim bir olgu olarak ele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışmaya Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversite’sinde görev yapan 14 akademisyen katılmıştır. Katılımcılar farklı Fakülteler (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi) ve farklı Meslek Yüksek Okulları (Göksun Meksek Yüksek Okulu ve Türkoğlu Meslek Yüksek Okulu)’nın çeşitli bölümlerinden (İşletme, Gıda Teknolojisi, Sağlık Bilimleri, Gıda Mühendisliği, Çocuk Gelişimi, Dış Ticaret, Sosyal Hizmet, Gıda İşleme Bölümü) rastgele seçilmiştir. Katılımcılar 1’den 14’e kadar K1, K2, K3... şeklinde kodlanarak ayrılmıştır. Çalışma salgın süreci nedeniyle kısıtlı şartlar altında gönüllülük ilkesi esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Bu veriler ışığı altında katılımcıların demografik özelliklerine baktığımızda; Çalışma grubunun %64,2’sini (9 kişi) kadın ve %35,7’sini (5 kişi) erkek katılımcılar oluşturmaktadır. Katılımcıların %35,7’si (5 kişi) 45-54 yaş aralığındadır. Diğer katılımcılar %28,5 ile (4 kişi) 35-44 ve 25-34 yaş aralığındadır. Son olarak 55-64 yaş aralığından yalnızca 1 katılımcı bulunurken 65+ yaş grubundan hiç katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcıların %42,8’i (6 kişi) “Öğretim Görevlisi” ünvanına sahiptir. Katılımcıların %35,7’si (5 kişi) “Profesör” ünvanına sahip olup, %21,4’ü Doktor Öğretim Üyesidir. Çalışmada “Doçent” ünvanına sahip herhangi bir katılımcıya rastlanmamıştır. Son olarak katılımcıların hizmet yılına baktığımızda en fazla %35,7

ile (5 kişi) 1-5 yıl arası, %28,5 ile (4 kişi) 21+ yıl, %14,2 ile (2 kişi) 11-15 yıl ve 6-10 yıl ve son olarak %7,1 ile (1 kişi) 16-20 yıl arasında yer almaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama aracı olarak görüşme belirlenmiştir. Pandemi koşulları nedeniyle görüşmeler yüz yüze değil, e-mail ile yazılı cevaplar alınarak yapılmıştır. Görüşme formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik beş adet soru sorulmuştur. İkinci bölümde akademisyenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamasında yaşadıkları avantajları belirlemeye yönelik dört adet açık-uçlu soruya yer verilmiştir. Son bölümde ise akademisyenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamasında karşılaştıkları dezavantajları belirlemeye yönelik dört adet açık-uçlu soru sorulmuştur. Buradan hareketle araştırmanın görüşme soruları aşağıdaki şekildedir.

Veri Toplama Süresi

Çalışma Mayıs 2020 tarihinde başlamış olup covid-19 salgını nedeniyle görüşme sorularının hazırlanması, uzman görüşlerinin alınması, formların ulaştırılması ve cevapların toplanması yaklaşık bir yıl sürmüştür. Bu süreçte ilgili literatür detaylı bir şekilde taranarak araştırmanın alt yapısı için gerekli kaynaklar oluşturulmuştur.

Veri Analizi

Araştırmanın uygulanabilmesi için T.C. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun 24/12/2020 tarih ve 48733 nolu karar sayısı ile etik kurul izin belgesi alınmıştır. Bu bağlamda araştırmaya katılan akademisyenlerin kişisel bilgileri ile ilgili etik ilkelerine riayet edilmiştir. Akademisyenler ile ön görüşmeler yapılarak araştırmanın amacı hakkında kendileri bilgilendirilmiştir. Daha sonra araştırmaya gönüllü olarak katılan akademisyenlere ölçme araçları verilerek uygulama yapılmıştır. Genel olarak akademisyenlerin ölçme araçlarını 40 dakikada tamamladıkları tespit edilmiştir. Uygulama 25 akademisyen üzerinde yapılmış olmasına rağmen 11 adet görüşme formu eksik ve/veya hatalı cevaplar tespit edildikten sonra çalışmadan çıkarılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Görüşme formu 2 alan uzmanına danışılarak oluşturulmuştur. Görüşmeler neticesinde yarı yapılandırılmış görüşme formunun araştırmaya katılacak kişiler tarafından anlaşılabilir olduğu kanaatine varılmıştır. Görüşme formu hazırlanırken soruların uzaktan eğitim sürecinde akademisyenlerin karşılaştığı durumları tam olarak ortaya çıkarabilecek şekilde olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca mülakat soruları literatürde geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiş Arpacı ve arkadaşları (2020) tarafından oluşturulan covid-19 kaygı ölçeğine dayanarak belirlenmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri:

| Demografik Değişken | Özellik | N | % |
|---------------------|----------------------|-----------|------------|
| Yaş | 25-34 | 4 | 28,5 |
| | 35-44 | 4 | 28,5 |
| | 45-54 | 5 | 35,7 |
| | 55-64 | 1 | 7,1 |
| | 65+ | 0 | 0 |
| Fakülte | İİBF | 6 | 42,8 |
| | Müh ve Mimarlık Fak | 3 | 21,4 |
| | Göksun MYO | 2 | 14,2 |
| | Türkoğlu MYO | 3 | 21,4 |
| Ünvan | Profesör | 5 | 35,7 |
| | Doktor Öğretim Üyesi | 3 | 21,4 |
| | Öğretim Görevlisi | 6 | 42,8 |
| Hizmet Yılı | 1-5 yıl | 5 | 35,7 |
| | 6-10 yıl | 2 | 14,2 |
| | 11-15 yıl | 2 | 14,2 |
| | 16-20 yıl | 1 | 7,1 |
| | 21+ | 4 | 28,5 |
| Toplam | | 14 | 100 |

- Katılımcıların yaş özelliklerine bakıldığında 25-34 yaş aralığında ve 35-44 yaş aralığında 4'er katılımcı, 45-54 yaş aralığında 5 katılımcı, 55-64 yaş aralığında yalnızca 1 katılımcı, bulunurken 65+ yaş aralığında hiç katılımcı bulunmamaktadır. 6 kişi iktisadi ve idari bilimler fakültesinden katılım sağlarken, 3 kişi mühendislik ve mimarlık fakültesi, 2 kişi Göksun meslek yüksek okulu ve son olarakta 3 kişi Türkoğlu meslek yüksek okulundan katılım sağlamıştır. Katılımcılar çocuk gelişimi, dış ticaret, gıda mühendisliği, işletme, sosyal hizmet, gıda işleme gibi farklı bölümlerden oluşmaktadır. Katılımcıların ünvanlarına bakıldığında 5 profesör, 3 doktor öğretim üyesi, 6 öğretim görevlisi yer almaktadır. Hizmet yılına geldiğimizde ise 5 kişi 1-5 yıl aralığında, 2 kişi 6-10 yıl aralığında, 2 kişi 11-15 yıl aralığında, 1 kişi 16-20 yıl aralığında ve 4 kişi de 21+ yıl aralığında katılımcılar karşımıza çıkmaktadır.

Pandemi Sürecinin Akademisyenlere Sağladığı Avantajlar:

Tablo 2. Pandemi Sürecinin Akademisyenlere Sağladığı Avantajlar

| Avantaj | Evet | Hayır | Toplam |
|--------------------|------|-------|--------|
| Akademik: | 3 | 11 | 14 |
| Sosyo-Psikolojik: | 10 | 4 | 14 |
| Teknik/teknolojik: | 12 | 2 | 14 |

- Akademik Açından:** Araştırma verileri incelendiğinde akademisyenlerin çoğunluğu pandemi sürecinde uzaktan eğitimin uygulamasında akademik açıdan avantaj yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca bazı akademisyenler ailelerine daha fazla zaman ayırdıklarını, bazıları da pandemi sürecinin nicelik olarak değil nitelik olarak daha fazla zaman ayırmaya yol açtığını söylemiştir. Yüz yüze eğitimin daha etkili ve verimli olduğunu düşünen katılımcılar olmuştur. Araştırmaya katılanların büyük bir kısmı, yayın açısından önceden çalıştıkları oranda bir değişiklik olmadığını belirtmişlerdir. Bazı katılımcılar ders anlatma

motivasyonunda düşüklük yaşadığını dile getirmiştir. K10 numaralı katılımcı; *“Süreç dersleri daha rahat tamamlamama neden oldu. Yayınlar açısından veri toplamak pandemide baya zor oldu. Veri, araştırmacı üçgenlemeleri yapılamadı. Temas ve yüz yüze görüşmeler ne kadar kısa o kadar iyi gözüyle bakıldı. Ama yazma açısından daha rahat bir ortam vardı.”* şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Bir diğer katılımcının görüşlerine baktığımızda ise K11; *“Daha fazla literatür taraması yapmama neden oldu ve yayın olanakları sağladı.”* şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Cevaplar analiz edildiğinde genel olarak büyük bir avantaj yaşamadıklarını ancak yayın olanağı (ağırlıklı olarak literatür taraması ve yazma) ve aileye zaman ayırma konularında pandeminin kendilerine avantaj sağladığını ifade etmişlerdir.

- **Sosyo-Psikolojik Açıdan:** Katılımcılardan dört tanesi bu soruyu *“hayır”* olarak cevaplarırken diğer üç katılımcı ise *“evet”* aileme ve kendime daha çok zaman ayırdım demiştir. Bir diğer katılımcı olan K9; *“Evet, covid-19 hastalığına yakalanma riskimi düşürdü iyi bir izolasyon oluşturdu.”* cevabını vermiştir. Ancak K8 numaralı katılımcı; *“Pandeminin ilk zamanları aile ile vakit geçirme açısından olumlu yansımaları oldu elbette, ancak süreç uzadıkça online eğitim beraberinde farklı sorunlara neden oldu.”* diyerek düşüncelerini belirtmiştir. Bir başka katılımcının cevabına baktığımızda aileye ve çocuklara daha fazla zaman ayırdığını fakat kendine zaman ayıramadığını bu yüzden psikolojik olarak yorulduğunu ifade etmiştir. Son olarak K14 numaralı katılımcımızın görüşleri ise; *“Ailelerde sosyallik mevzusunda bir iyileşme sağladığı muhakkak. Psikolojik değerlendirme açısından aksine sosyallik kısıtlandığı için psikozik sıkıntılar olduğu hususu bile değerlendirilebilir.”* şeklinde olmuştur. Bu doğrultuda yanıtları genel olarak incelediğimizde katılımcılar sosyo-psikolojik açıdan yaşadıkları süreci dezavantajlı gördüklerini belirtmiştir. Bazı katılımcılar sosyo-psikolojik açıdan avantaj da sağladığını dezavantaj da sağladığını net bir şekilde ifade etmişlerdir. Az sayıda katılımcı tarafından hiçbir avantaj sağlamadıkları dile getirilmiştir. Bu doğrultuda pandemi sosyo-psikolojik açıdan değerlendirildiğinde katılımcılar başlangıçta izolasyon sayesinde ailelerine daha fazla vakit ayırdıklarını ve bu durumun sosyal ilişkilerini geliştirdiğini böylece moral, motivasyon açısından pandeminin başlarda olumlu bir durum oluşturduğunu belirtmişlerdir. Ancak süreç ilerledikçe motivasyon düşüklüğü, sıklık ve hasta olma korkusu ile akademik anlamda verimsizleştiklerini ve psikolojik olarak yıprandıklarını belirtmişlerdir.
- **Teknik/Teknolojik Açıdan:** Katılımcılarımızdan sadece 2 tanesi pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamasının teknik/teknolojik açıdan herhangi bir avantaj sağlamadığını belirtmişlerdir. Geriye kalan tüm katılımcılarımız genel olarak teknik/teknolojik anlamda gelişme ve ilerleme kat ettiklerini, bilmedikleri programları öğrendiklerini, sürecin kendilerine avantaj sağladığını söylemişlerdir. Cevapları daha detaylı tetkik etmek gerekirse; K6 numaralı katılımcımız, *“Evet. Özellikle online eğitimi destekleyen birçok program ve bu konuda aracı sistemler öğrendim.”* şeklinde belirtmiştir. Diğer katılımcımız; *“Online eğitimin bize belki de sağladığı en olumlu durum teknoloji diyebiliriz. Bilmediğimiz birçok uygulamayı öğrenmiş olduk (Zoom, Cam scanner gibi uygulamalar)”* şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. K14 numaralı katılımcımız ise; *“Bu hususta kesinlikle yarar sağladığını, dijital ortamları kullanmanın, kimi programlarla bu süreçte tanışmış olmanın ve avantajlarından yararlanmış olmanın etkisini kendimde ve çevremde gözlemlemiş oldum. Bundan sonraki olası kısıtlamalar içinde daha gelişmiş versiyonlarını kullanmaya ve kendimizi daha fazla geliştirmeye dair büyük bir özgüven verdiğini değerlendirmek yanlış olmaz.”* şeklinde beyanda bulunmuştur. Son olarak bir katılımcımız ise daha önce kullanmadığı uzaktan eğitimden dolayı kullanma ihtiyacı duyduğu bazı yazılım programlarını kullanmaya başladığını ifade etmiştir. Cevaplar değerlendirildiğinde

katılımcıların çok büyük bir kısmının bu süreçte pek çok avantaj elde ettiğini, kendilerini geliştirdiklerini ve bu durumdan da memnuniyetlerini ifade ettikleri anlaşılmıştır.

Çalışmamız ayrıca pandemi sürecinde farklı açılardan yaşanan avantajları da ortaya koymaya çalışmıştır. Bu doğrultuda yöneltilen sorumuza bazı katılımcılar pandemi sürecinde farklı herhangi bir avantaj göremediklerini belirtirken çoğu katılımcılar süreçte yaşadıkları farklı avantajlardan bahsetmişlerdir. Bu cevaplara kısaca baktığımızda; K10 numaralı katılımcımız, “Teknolojinin dışında da kimi sosyal platformların isteğe bağlı takipçisi ve katılımcısı olma yönünde sosyallığe ve ilave eğitimler almaya, bilgilenmeye ve bilgilendirmeye olumlu katkıları olmuştur.” kanaatine varmıştır. Farklı bir bakış açısı olarak K2 numaralı katılımcımız; “Etrafımızda sıklaşan ölümler, dünyanın içine düştüğü durum nedeniyle hayatın ve yaşamın anlamı üzerinde daha doğru düşünmem gerektiğini hissediyorum.” şeklinde görüşlerini beyan etmiştir. Başka bir katılımcımız ise sürecin daha fazla gözlem yapma olanağı sağladığını ve normal düzen içinde süregelen eksiklerin daha kolay fark edildiğini ve düzeltmek için zaman olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca katılımcılarımız arasında evde çalışmanın ve ev ile iş arasında bölünmemenin birçok açıdan daha faydalı olduğunu gözlemlediği anlaşılmıştır. Tüm bu cevaplar değerlendirildiğinde araştırmaya katılan akademisyenlerin akademik, psikolojik, teknolojik gözlemledikleri avantajlara ilave olarak sosyal, kişisel ve felsefi anlamda da bazı avantajlar elde ettikleri anlaşılmıştır. Bu durum pandemi sürecinde yaşanan olumlu gelişmeler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Pandemi Sürecinin Akademisyenlere Getirdiği Dezavantajlar:

Tablo 3. Pandemi Sürecinin Akademisyenlere Getirdiği Dezavantajlar

| Dezavantaj | Evet | Hayır | Toplam |
|--------------------|------|-------|--------|
| Teknik/teknolojik: | 7 | 7 | 14 |
| Sosyal: | 12 | 2 | 14 |
| Psikolojik: | 11 | 3 | 14 |

- **Teknik/Teknolojik Açıdan:** Pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamasında teknik/teknolojik anlamda sorun yaşadığını belirten katılımcılarımız bulunmaktadır. Katılımcılarımız farklı açılardan yaşadıkları sorunları belirtmişlerdir. Kısaca birkaçına yer vermek gerekirse; Bazı katılımcılar genel anlamda internet, bağlantı ve kullanım sorunu yaşadıklarını açıklamışlardır. Bazı katılımcılarımız ise öğrencilerin sahip olduğu bilgisayarların eski teknoloji olması, internet bağlantısının zayıflamasıyla öğrencilerin ders esnasında bağlantıda kopukluklar yaşayarak sistemden düşmeleri vb. durumlarla online ders işleme hususunda teknik ve teknolojik bir dezavantaj yaşadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılarımızdan ikisi teknik alt yapı eksikliklerine dikkat çekmiş öğrencilerin bulunduğu lokasyonlarda internet hattının bulunmamasından doğan kayıpların yaşandığını ve bazı öğrencilerinin online eğitimi destekleyen bilgisayar, tablet, telefon vb. cihazlara sahip olmadıkları için mağduriyet yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Genel olarak yaşanan teknik/teknolojik sorunların üniversiteden kaynaklanmadığı, öğretim elemanı ve öğrencilerin bulunduğu internet ortamı ve kullandıkları bilgisayar ve teknik donanımın yetersizliğinden kaynaklandığı tespit edilmiştir.
- **Sosyal Açıdan:** Araştırmaya katılan akademisyenlerden iki tanesi bu soruya hayır cevabını vermiştir. Ancak katılımcılar ağırlıklı olarak sosyal sorunlarından bahsetmişlerdir. İletişim konusunda, motivasyon konusunda ve derse katılım konusunda online eğitimi dezavantajlı bulduklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin derse katılımının düşük, motivasyonlarının zayıf olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenci sorunlarına direkt eğilemediklerini ve bu durumun

öğrencilerine istedikleri gibi yardımcı olmalarını engellediğini söylemişlerdir. İnteraktif eğitime kıyasla uzaktan eğitimde öğrencilerin derse ve konuya olan ilgilerini daha zor canlı tuttuklarını, monotonluktan çıkmak için daha çok çaba sarf ettiklerini ayrıca belirtmişlerdir. K8 numaralı katılımcımız yaşadığı sorunları şu şekilde belirtmiştir; *“Öğrencilerimizden derslere yönelik herhangi bir kazanım elde edemedik. Öğrencilerin kendileri için hazırlanan ders videolarına veya sanal sınıflara katılımı oldukça düşük düzeydedir. Uygulamalı derslerin anlatımı sıkıntılı bir durum halindedir. İnteraktif olmadığı için derslere yönelik tüm hedefler istenilen düzeyde olmamaktadır.”* şeklindeki söylemleriyle pandemi sürecinde sosyal açıdan yaşadığı birçok sorunu dile getirmiştir. Bir diğer katılımcımız; öğrencilerin yüz ifadelerinden dersi anlayıp anlamadıklarını belirleyemediğinden ve derse katılım oranının çok fazla düşmesinden şikâyet etmiştir. Başka bir katılımcımız ise yüz yüze etkileşimin ve tahta kullanımının eğitimde önemli bir faktör olduğu fikrinde olmuştur. Buradan anlaşılacağı üzere pandemi sürecinde uzaktan eğitim aracılığı ile derslerine devam eden akademisyenlerin büyük bir çoğunluğu sosyal açıdan sorun yaşadıklarını ve online sistemlerin sosyal anlamda eksik kaldığı kanaatine varmışlardır. Bazı akademisyenler ise dersleri etkili yöntemlerle işlediklerinde katılımın arttığını belirtmiştir.

- **Psikolojik Açıdan:** Katılımcılarımızdan üçü psikolojik anlamda bir sorun ile karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Bir katılımcımız öğrencilerin tedirginliğinin kendilerine yansıdığı görüşünde bulunmuştur. Diğer bir katılımcımız olan K2; *“Hayatın anlamı üzerinde düşünme gereği hissettim.”* şeklinde beyanda bulunmuştur. Bir başka katılımcımızın cevabı; *“Sürekli hem sevdiğimiz hem de kendimiz için kaygı duyuyoruz. Bu yaşantılar kaygı bozukluğuna sebep oluyor. Basit durumların bile daha çok sarstığımızı hissedebiliyoruz.”* şeklinde ifadelerde bulunmuştur. Diğer katılımcılarımız ise korku, endişe ve belirsizliğin yol açtığı birtakım sıkıntıların olduğunu ayrıca kaygı, panik, anksiyete bozukluğu ve depresif hallerin daha sık yaşandığını söylemişlerdir. Yanıtlardan yola çıkarak katılımcıların birçoğunun süreçten psikolojik olarak olumsuz etkilendikleri söylemek mümkündür.

Araştırmamız çerçevesinde pandemi sürecinde farklı açılardan karşılaşılan dezavantajlar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda sağlanan geri dönüşler şu şekilde olmuştur. Beslenme ve uyku bozuklukları gibi, daha az hareket etmenin yol açtığı fiziksel aktivite kaybı ve bunun sonucu oluşan bedensel ve fiziksel sorunlar ile karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca hayattan aldıkları keyfin önemli ölçüde azaldığını ve hayata karşı beklentilerinin düştüğünü de dile getirdikleri kaydedilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgulara dayanarak çıkarılan sonuçlara yer verilmiştir. Sonuçlar tartışılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur. Çalışmada covid-19 pandemi sürecinin akademisyenlere getirdiği avantajlar ve dezavantajlar incelenmiştir. Bu doğrultuda ortaya çıkan sorunlar ve fırsatlar ele alınmıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar covid-19 pandemi sürecinde eğitim nasıl devam etmeli ve iyileştirilmeli, akademisyenleri bekleyen zorluklar nelerdir ve nasıl aşılır gibi ortak amaç ve olguların yüksek öğrenim kurumları tarafından benimsenmesi ve uygulamasının önemini göstermektedir. Bu noktada özellikle pandemi ve uzaktan (evden) eğitim kavramlarının iyi anlaşılması, gerekli tedbirlerin artırılması ve elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurularak yeni eğitim anlayışının unsurları belirlenmelidir. Bunu sağlamak için özellikle yüksek öğrenim kurumlarında yeni eğitim uygulamaları ve fırsatlar geliştirilmelidir.

İnsanoğlu tarih boyunca çeşitli afet, yıkım, savaş ve facia gibi zorlu süreçlerden geçmiş ve bu kriz zamanlarından ders çıkarmıştır. Olağanüstü durumlara karşı önlemler geliştirerek ve bu önlemleri yaygınlaştırarak varlığını sürdürmeyi başarmıştır. Deprem, savaş, yangın, sel ve salgın hastalık gibi felaketler dünya çapında insanoğlunun hayatını tehlikeye atmış ve yaşam şeklini değiştirmek zorunda bırakmıştır. Küresel düzeyde bir salgın olarak karşımıza çıkan covid-19 hastalığı ise dünya çapında birçok ülkeyi sağlık, eğitim, ekonomi, yönetim vb. birçok alanda alt üst etmiş ve yöneticileri hazırlıksız yakalamıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde literatürdeki birçok çalışmayı destekler nitelikte bulgulara rastlanılmıştır. Düşünceli ve arkadaşlarının (2020) Mardin Artuklu Üniversitesinde yapmış oldukları çalışmalarında kalabalık ailelerde yaşayan öğrencilerin internet kullanımında ve derslere bağlanmada sorun yaşadığı sonucuna ulaşmışlardır. Buluk ve Eşitti (2020)'nin sonucuna göre ise, turizm lisans öğrencileri çevrimiçi derslerde akademisyenler ile yeteri kadar iletişim halinde olamamanın en önemli engel olduğu sonucuna varmışlardır. Hamilton 2017 yılında yayınlanan çalışmasında eğitimcilerin teknik aksaklıklar ve etkileşim gibi konularda ortak endişeye sahip olduklarını dile getirmiştir. Bu bulgular literatürdeki pandemi sürecinde akademisyenleri konu alan çalışmalara kısmen destek sağlayacaktır. Yaşanan durumu eğitim açısından ele aldığımızda içinde bulunduğumuz krizin olumsuz etkileri nelerdir, bu etkiler nasıl giderilir ve daha da önemlisi krizin içindeki fırsatlar nelerdir bu fırsatlardan nasıl fayda sağlanır soruları araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Bu temel doğrultusunda elde edilen bulgular, avantajlar ve dezavantajlar olarak iki ana başlık altında ele alınmış, tartışılmış ve birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Covid-19 pandemi sürecinin akademisyenlere getirdiği avantajlar ve dezavantajlar incelendiğinde bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır;

- Araştırmaya katılanların cevaplarına göre uzaktan eğitim uygulamalarında akademik açıdan ve yayın açısından nicel olarak önemli bir değişiklik gözlemlenmemiştir. Bu durum karşısında pandemi sürecinin akademisyenleri akademik anlamda olumsuz etkilemediğini ve izolasyon şartları altında da verimli ve üretken çalışmaların sürdürülebileceği sonucunu çıkarmıştır. Benzer şekilde Kurnaz ve Serçemeli (2020)'nin yapmış oldukları çalışmada online eğitim sürecinin akademisyenlere ve öğrencilere ders tekrarı, zaman ve mekân faydası sunduğunu belirtmişlerdir.
- Katılımcıların yanıtları incelendiğinde pandemi sürecinde sosyal açıdan sorun yaşadıklarını ve sosyallik anlamında eksik kaldıkları sonucuna ulaşmak mümkündür. Ayrıca sosyo-psikolojik açıdan dezavantajlar yaşadıkları belirlenmiştir. Hallin (2020) covid-19 salgını sürecinde yürütmüş olduğu çalışmada uzaktan (evden) çalışma motivasyonunu belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda, uzaktan (evden) çalışma ile iş motivasyonunun düştüğünü, fiziksel ve sosyal iletişimin azaldığını, iş yaşamı ile kişisel yaşam arasındaki sınırların ortadan kalktığını buna karşın dijital iletişimin arttığını saptamıştır. Ayrıca, salgın nedeniyle sosyal yaşamın olumsuz etkilediğini tespit etmiştir. (Hallin, 2020). Sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, pandemi dönemindeki kısıtlamalar, tedbirler ve sosyal izolasyonlar gibi uygulamaların bireyleri iletişim konusunda zorladığını, sosyal anlamda pasifleştirdiğini ve psikolojik anlamda da yıpratmış söylemek mümkündür.
- Katılımcılara göre pandemi süreci teknik/teknolojik anlamda akademisyenlere gelişme ve ilerleme kat etmelerini sağlamış ayrıca bilmedikleri programları öğrenmelerini ve kendilerini teknolojik anlamda geliştirme fırsatı sunduğunu ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra bazı katılımcılar internet, bağlantı ve kullanım sorunu yaşadıklarını ve bu sorunların eğitimi ve dersleri olumsuz etkilediğini açıkça ifade etmiştir. Özellikle bağlantı ve alt yapı yetersizliği

yaşayan öğrencilerin mağduriyet yaşadıklarını ve bu durum karşısında öğrencilerine yardımcı olamadıklarını belirtmişlerdir. Benzer bir çalışmada covid-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar adlı çalışmalarında, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir kısmı üniversitelerin uzaktan eğitim ile ilgili altyapıları ve internet erişimi hakkında sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Özetle, pandemi sürecinde üniversitelerin tüm alanlarda uzaktan eğitime geçmesi sonucunda altyapı ve internet erişimi ile alakalı problemler yaşandığı ifade edilebilir (Kürtüncü ve Kurt, 2020). Buradan hareketle, pandemi gibi kriz veya olağan üstü dönemlerde teknolojinin iletişim ve normal hayatın devam ettirilmesi açısından ne kadar önemli olduğunu vurgulamak yerinde olacaktır. Ayrıca ülke çapında güçlü teknik alt yapının olması ve eğitim unsurlarına telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik donanımların eklenmesi bu gibi olağan üstü durumlarda eğitimin aksamadan devam etmesi açısından önem taşımaktadır.

- Uzaktan eğitim akademisyenler açısından genel olarak değerlendirildiğinde, Fakazlı vd (2021) yılında “Akademisyenlerin Uzaktan Eğitimin Avantajları ve Dezavantajlarına İlişkin Görüşleri” adlı çalışmalarında, Araştırmaya katılan akademisyenler, derslerin tekrar dinlenebilmesi, sınıf yönetiminde rahatlık, zaman ve mekân ile ilgili sunduğu konfor ve bu süreçte virüsten korunmalarına olanak sağladığı için uzaktan eğitimi avantajlı olarak gördükleri sonucuna ulaşmışlardır. Bunun yanı sıra, öğrencilerle göz göze temas kuramadıkları ve genel anlamda iletişim problemi yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır. İlgili alan yazına baktığımızda lisansüstü eğitim programlarında uzaktan eğitim uygulamasına yönelik akademisyenlerin görüşlerini ele alan bir diğer çalışmada uzaktan eğitimin mesleki eğitime yönelik zaman ve para açısından avantajlı, sosyal etkileşim ve iletişim açısından dezavantajlı olduğunu vurgulamışlardır (Kaya, Çitil Akyol, Özbek ve Pepeler, 2017). Literatürde benzer sonuçlara rastlamak mümkündür. Aras ve Karakaya (2020)’nin çalışmalarında uzaktan eğitim uygulamasının zaman, mekân ve materyal problemini ortadan kaldırdığını, ancak etkileşim konusunda sorunlar çıkarabildiği sonucuna ulaşmışlardır. Sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda akademisyenlerin uzaktan eğitim, sanal iletişim, sanal sınıf yönetimi ve dijital platformlar gibi konular hakkında daha fazla bilgilendirilmesi halinde yaşanan mevcut sorunların azalacağı düşünülmektedir. Bu konuda akademisyenlere eğitim olanakları (seminer vb.) sunmak yerinde bir uygulama olacaktır. Aynı kapsamda öğrencilerin de bilgilendirilmesi Türkiye’yi uzaktan eğitim konusunda bir ileri adıma taşımakla kalmayıp aynı zamanda ileride muhtemel karşılaşılabilecek acil durum, kriz veya olağan üstü durumlara daha hızlı adapte olmayı sağlayacaktır. Böylece önemli bir unsur olan eğitim/öğretim hayatının aksaması azaltılmış olacaktır. Bu çalışmada uzaktan eğitimde katılımın az olduğunu ancak dersler etkili yöntemlerle işlendiğinde katılımın arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle uzaktan eğitim uygulamasında dersler belirlenen teknik ve yöntemlere uygun bir şekilde işlenirse daha etkili ve verimli olacağını söylemek mümkündür.

ÖNERİLER

Alanyazın incelendiğinde covid-19 sürecinde okulu bırakma eğiliminin arttığı, eğitimde öğrenme kaybının yaşandığı, beslenme problemlerinin ortaya çıktığı (Saavedra, 2020) göze çarpmaktadır. Bununla birlikte ortaya çıkan bir başka önemli problem ise öğretmenlerin ve öğrencilerin teknolojik bilgi ve beceri eksiklikleri olmuştur. Bu durum yalnızca eğitim raporlarında bulunmamakta bu süreçte yürütülen çalışmalarda da ortaya çıkmaktadır. Huber ve Helm 2020 yılında yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin dijital yeterliklerinin orta düzeyde olduğu

bulgusuna ulaşmıştır. Bu bağlamda okullar ayrıca öğretmenlerin dijital yeterliklerini geliştirmek üzere mesleki gelişim ve uygulama stratejileri geliştirebilirler şeklinde ayrıca yorumları da dikkat çekmektedir. Çalışmamız kapsamında sorulan teknik/teknolojik anlamda sürecin kendilerine avantaj mı sağladığı yoksa dezavantaj mı getirdiği sorularına akademisyenlerin çoğunun vermiş olduğu cevap literatürü destekler nitelikte olup dezavantajlı bir durumla karşı karşıya kaldıklarını belirten farklı açıklamalardan oluşmaktadır. Akademisyenler teknik/teknolojik anlamda çeşitli problemlerle karşılaşmışlardır. Durumu öncelikle öğrenci açısından ele almak gerekirse oturduğu bölgede internet altyapısı olmadığı için derslere katılmak isteyen ancak erişim sıkıntısı yaşayan öğrencilerin olması, yetersiz internet hattı nedeniyle ders esnasında sürekli dersten düşen veya zayıf bağlantılı olarak dersi takip etmek zorunda kalan öğrencilerin olması ve son olarak yeni sistem ve teknolojileri destekleyen bilgisayar, tablet veya telefon gibi cihazlara sahip olmayan öğrencilerin olması bu süreçte öğrenciler tarafından yaşanan aksaklıklardan bazılarıdır. Bu öğrencilerin derslere kolaylıkla ulaşamamaları, bir şekilde katılım gösterememeleri uzaktan eğitimin öğrenciler üzerinde oluşturduğu mağduriyeti göstermektedir. Alt yapı ve sistem eksikliklerinin giderilmesi gerekli düzenlemelerin ve iyileştirmelerin yapılması halinde daha başarılı bir eğitim sürecinin oluşacağı düşünülmektedir. Eğitim ve öğretim anlayışını değiştirerek teknolojik fırsatları eğitim sürecinin hizmetine daha fazla katarak ve eğitim sisteminin önemli paydaşları olan öğretim elemanı ve öğrencilerin daha çok kullanımını sağlayacak tedbirleri alarak eğitimde ilerleme sağlanacağı düşünülmektedir. Literatüre baktığımızda Wang ve arkadaşlarının (2020) yapmış oldukları çalışmada kırsal kesimde bulunan ve internet erişimi olmayan öğrencilerin diğer öğrenciler ile eşit eğitim alabilmesi için üniversiteler tarafından destek sağlanması gerektiği sonucuna varmışlardır.

Covid-19 pandemi sürecinin akademisyenler üzerinde psikolojik açıdan etkisini anlamak için sorulan sorularımıza katılımcılarımız çoğunlukla sürecin kendilerini ve öğrencilerini olumsuz etkilediğini ayrıca birbirlerinden olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir. Benzer bir şekilde literatürde Daniel (2020)'de yapmış olduğu çalışma neticesinde okulların fiziki veya psikolojik salgının dikkate alınarak tekrar düzenlenmesinin zorunluluğunu belirtmiştir. Ayrıca yükseköğretimde online öğrenmenin ilerlemesi çok daha çabuklaşacak ve okullar teknoloji temelli öğrenmenin en faydalı taraflarını devam ettirmek üzere kendilerini daha uyumlu ve sistemli bir biçimde düzenleyecektir. Böylece tüm kurumlar eğitim öğretim hizmetlerini kriz dönemlerinde devam ettirmek için sağladıkları mekanizmadan yararlanacaktır (Daniel, 2020). Buradan hareketle pandemi döneminde yaşanan aksaklıklar ve sorunlar detaylı bir şekilde tetkik edildiği takdirde, ileride benzer bir durumun tekrarlanması durumunda gereken tedbirler zamanında alınarak sürecin daha sağlıklı bir şekilde geçirileceği düşünülmektedir. Bundan sonraki süreçte ve gelecekte psikolojik açıdan daha güçlü ve daha dayanıklı birer birey olmak ise yaşanan durumu iyi analiz etmek, sağlıklı yaklaşımlar sunmak ve çözüm yolu üretmekten geçmektedir. Tüm bu yeniliklerin hayata geçirilmesi pandemi sonrasında oluşturulacak yeni eğitim felsefesiyle mümkün olabilmektedir.

Eğitim kurumlarında yalnızca eğitim öğretim süreçleri yürütülmemekte ayrıca öğretim elemanları ve öğrencilerin sosyalleşmesi için de uygun ortam sağlanmaktadır. Evde sanal öğrenme ortamlarında öğrenciler arkadaşlarıyla fikirlerini, hobilerini, duygularını, paylaşacakları fiziki bir ortamdaki yoksun kalmaktadır. Bu durumda eğitimcilere ve derslere yansımaktadır. Eğitim kurumu, öğrencilerin arkadaşlık, dostluk, katılım, tartışma, özgüven, empati, merhamet, saygı, sevgi ve sorumluluk gibi kişisel yeterlilikleri öğreneceği şekilde oluşturulmuş bir ortam sağlar (Zins, Bloodworth, Weissberg, ve Walberg, 2007). Bu bağlamda covid-19 pandemi sürecinde okulların sosyal işlevlerinin ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Okulların kapanmasının eğitim sisteminin paydaşları üzerindeki psikolojik etkisi göz önündedir. Ancak bu

süreç sosyoekonomik açıdan dezavantajlı öğrenciler için daha zor bir durumdur. Çalışmamıza katılan akademisyenlerden bazıları bu durumun farkında olduklarını, ancak ellerinden bir şey gelmediğini ve psikolojik olarak olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir. Bu noktada eğitim alanının sosyal açıdan öneminin yeni eğitim sistemleri oluşturulurken öncelikli olarak düşünülmesi önerilmektedir. Buradan çıkarılacak sonuçla okullar ilerideki eğitim hayatı için daha duyarlı adımlar atarak fiziki ve sosyal koşulların daha sağlıklı olmasını sağlayacaklardır.

Sonuç olarak covid-19 pandemi süreci akademisyenler açısından bazı sorunlar getirmekle birlikte bu sorunlar yeni fırsatlar oluşturmuştur. Bu bağlamda yaşanan sorunlar teknik/teknolojik sorunlar, sosyal sorunlar ve psikolojik sorunlar temaları altında ele alınmıştır. Yaşanan bu sorunlar ayrıca kendi fırsatlarını da oluşturmuştur. Genel olarak baktığımızda, daha çok akademik çalışma ve ilerleme olanağı, teknolojik yeniliklere ayak uydurma, teknik bilgilerin artması, günlük hayatta yeterince dikkat etmediğimiz hijyen ve kişisel bakım alışkanlığının kazanılması ve sağlık konusunda daha duyarlı olmamız süreçten çıkarılan fırsatlardan bazıları olarak karşımıza çıkmaktadır. Kazanılan hijyen ve kişisel bakım alışkanlığı, teknolojik yeniliklere ayak uydurmak, sağlık farkındalığı gibi pozitif ve duyarlı alışkanlıkların sürdürülebilmesi adına hatırlatıcı ve bilgilendirici eğitimlerin ara ara verilmesi yerinde olacaktır. Duruma eğitim açısından baktığımızda ise tüm eğitim düzeyleri için okulların uzaktan eğitim merkezleri hazır olmalı ve bu merkezlere gerektiğinde teknik destek sağlayabilecek kadrolar tahsis edilmelidir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin gerektiğinde uzaktan eğitim sistemine uyum sağlama becerileri geliştirilmelidir. Son olarak, eğitim planlarının kriz dönemleri dikkate alınarak esnek ve uyulanabilir bir şekilde hazırlanması önerilmektedir.

Birçok araştırmada olduğu gibi bu araştırmanın da birtakım kısıtlılıkları bulunmaktadır. Araştırmanın sadece bir üniversitenin akademisyenlerine uygulanması araştırmanın en önemli kısıtlılığını oluşturmaktadır. Ayrıca pandemi nedeniyle bazı akademisyenlere ulaşılamaması, araştırma süresinin sınırlı olması, eksik ya da yanlış doldurulması nedeniyle bazı formların araştırma kapsamından çıkartılması, farklı veri toplama yöntemleriyle de desteklenmemesi araştırmanın kısıtlılıklarını meydana getirmiştir. Bu durum ise araştırma sonuçlarının geliştirilmesi yönünden zorluk oluşturmaktadır. Dolayısıyla yapılacak olan çalışmaların daha fazla akademisyene uygulanması, çalışmaya farklı üniversitelerin dâhil edilmesi elde edilen sonuçların geliştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Çalışmamız özgünlüğü ile ilgili literatürdeki boşlukları doldurması açısından önemli görülmektedir. Ayrıca gelecek çalışmalara da ışık tutması beklenmektedir. Bundan sonraki çalışmaların farklı kurumlarda ve daha geniş kapsamlı yöntemlerle ele alınması covid-19 pandemi sürecinin akademisyen açısından avantajlarını ve dezavantajlarını daha iyi anlamak bakımından önem arz etmektedir.

Yazar Katkı Oranı Beyanı: Tüm yazarlar çalışmaya eşit oranda katkı sağlamışlardır.

Etik Kurul Raporu: Bu çalışmanın verileri Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 06.01.2021 Tarih ve 2021-3 Sayılı karar toplantısında verilen etik kurul izni ile toplanmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemişlerdir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Aktan Acar, E., Erbaş, Y. H. ve Eryaman, M. Y. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 31-54.
- Aktay, Y. (2002). Eğitimde küresel imkanlar küreselleşen dünyada eğitimde fırsat eşitliği ve özgürleşim fırsatları üzerine. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(1), 7-22.
- Aktürk, H. (2020). Yyeni koronavirüs hastalığı pandemisi döneminde online yaşam ve psikolojik etkileri. *Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü*, Ankara, 1-25.
- Arar, A. ve Çakmakçı, B. (1999). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi, uzaktan eğitim uygulama modelleri ve maliyetleri. *Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu* 15-16 Kasım 1999, 25-28. <https://dergipark.org.tr/pub/maruid/issue/22159/238064>
- Aras, E. ve Karakaya, Y. E. (2020). Spor eğitimi kurumlarında görev yapan akademik personelin uzaktan eğitime yönelik görüşleri: nitel bir çalışma. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 18(2), 1-12. <https://dergipark.org.tr/pub/spormetre/issue/54882/529611>
- Arslan, H. ve Şahin, I. (2013). Hizmet içi eğitimlerin video konferans sistemiyle verilmesine yönelik öğretmen görüşleri. *Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Dergisi*, 2(2). <https://dergipark.org.tr/pub/jitte/issue/25081/264700>
- Bakioğlu, B. ve Çevik, M. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 15(4). <https://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=a9b66c9c-668d-4f90-bfbd-39d17b3de1cf%40sessionmgr4007>
- Birişçi, S. (2013). Video konferans tabanlı uzaktan eğitime ilişkin öğrenci tutumları ve görüşleri. *Journal of Instructional Technologies and Teacher Education*, 2(1). <https://dergipark.org.tr/pub/jitte/issue/25080/264691>
- Birkök, M. C. (2004). Uzaktan eğitimin sosyolojik kavramlarla analizi. *Journal of Human Sciences*, 1(1)
- Buluk, B. ve Eşitti, B. (2020). Koronavirüs (COVID-19) sürecinde uzaktan eğitimin turizm lisans öğrencileri tarafından değerlendirilmesi. *Journal of Awareness*, 5(3), 285-298. <https://dergipark.org.tr/pub/joa/issue/56735/792944>
- Cao, W. Fang, Z. Hou, G. Han, M. Xu, X. Dong, J. and Zheng, J. (2020). The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Research*, 287, 112934. <http://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112934>
- Daniel, S. J. (2020). Education and the COVID-19 Pandemic. *Prospects*, 1-6. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11125-020-09464-3>
- Demirutku, K. (2020). Belirsizlik, kontrol, kabullenme. *Türk Psikologlar Derneği*. <http://www.psikolog.org.tr/tr/haberler/www/belirsizlik-kontrol-kabullenme-x531/>
- Düşünceli, F. Arı, Ö. Evren, M. ve Kavak, O. (2020). COVID-19 sürecinde mardinartuklu üniversitesi uzaktan eğitim sistemi, eğitim-öğretim ile araştırma faaliyetlerinin değerlendirilmesi. https://www.artuklu.edu.tr/upload/posterler/covid/covid_19_mau.pdf
- Erbaş, Y. H. (2021). Covid-19 salgını döneminde eğitim: İlk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9 (2) , 360-380 . Doi: 10.16916/aded.851724
- Fidan. N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Pegem. <https://depo.pegem.net/9786053642541.pdf>
- Hallin, H. (2020). Home-based telework during the Covid-19 pandemic. <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1448348&dswid=7290>

- Hamilton, L. Brown, C. and Rogers, R. (2017). Distance education in social work: A review of the literature. *Professional Development: The International Journal of Continuing*, 20(2), 45-56. <https://Blogs.Worlbank.Org/Education/Educational-Challenges-And-Opportunities-Covid-19-Pandemic>.
- Huber, S. G., and Helm, C. (2020). COVID-19 and schooling: evaluation, assessment and accountability in times of crises — reacting quickly to explore key issues for policy, practice and research with the school barometer. *Educational Assessment, Evaluation Aand Accountability*, 1-34.
- İnan, C. (2013). Dicle üniversitesi öğretim üyelerinin uzaktan eğitim konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi* (4). <https://dergipark.org.tr/pub/ejedus/issue/15936/167572>
- Kaya, M., Çitil Akyol, C., Özbek, R. ve Pepeler, E. (2017). Lisansüstü eğitim programlarında 'uzaktan eğitim uygulamasına' yönelik 'eğitim bilimleri bölümü' akademisyenlerinin görüşleri. *Electronic Journal of Social Sciences*, 16. <https://dergipark.org.tr/pub/esosder/issue/31376/328632>
- Kaya, Z. (2002). *Bazı Uzaktan Eğitim Uygulamaları, Uzaktan Eğitim*. Pegem A Yayınları. ISBN 975
- Kunç, Ş. ve Varol, A. (21). Yüzyıl eğitiminde teknoloji kullanımı ve mesleki teknik eğitim. *Endüstriyel Teknoloji, Bilimsel ve Teknik Dergi*, 1(1), 41-46. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/147689>
- Kurnaz, E. ve Serçemeli, M. (2020). Covid-19 pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası sosyal bilimler akademi dergisi*, (3), 262-288. <https://dergipark.org.tr/pub/utsobilder/issue/55152/741358>
- Kürtüncü, M. ve Kurt, A. (2020). COVID-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 66-77. <https://dergipark.org.tr/pub/asead/issue/54658/725503>
- Papi, C. ve Büyükaslan, A. (2007). Okul dışında yabancı dil öğrenimi: Fransız-Türk tartışma forumu örneği Türkiye ve Fransa'daki uzaktan eğitimde gelişmeler: hangi eğitim hakkı. *Selçuk üniversitesi edebiyat fakültesi dergisi*, (24), 45-60 *In Marsilya: Colloque Tice Mediterranee-Uzaktan Eğitimde İnsan/Değişim Sorunsalı*. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/447663>
- Saavedra, J. (2020). Educational challenges and opportunities of the coronavirus (covid-19) pandemic. *World Bank Blogs*.
- Saban, A. (2007). Lisansüstü öğrencilerin nitel araştırma metodolojisine ilişkin algıları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(17), 469-485. <https://dergipark.org.tr/pub/susbed/issue/61793/924207>
- Tarlakazan, E. ve Tarlakazan, B. E. (2020). Covid 19 pandemi sürecinde türkiye'de uzaktan eğitim çalışmaları: Kastamonu üniversitesi örneği. *Electronic Turkish Studies*, 15(7). https://turkishstudies.net/turkishstudies?mod=makale_tr_ozet&makale_id=43704
- Wang, C. Cheng, Z. Yue, X. G. and McAleer, M. (2020). Risk management of covid-19 by universities in China. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(2), 36. <http://doi.org/10.3390/jrfm13020036> www.tr.undp.org/
- Yalın, H. İ. (2001). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme: Nobel*.
- Yamamoto, G. T. ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34. <https://dergipark.org.tr/pub/uad/issue/53721/711110>
- Zins, J. E., Bloodworth, M. R., Weissberg, R. P., and Walberg, H. J. (2007). *The Scientific Base Linking Social And Emotional Learning To School Success*. *Journal of Educational And*



Psychological Consultation, 17(2-3), 191-210.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10474410701413145>

EKLER

EK-1

**COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİMİN AKADEMİSYENLER AÇISINDAN GETİRDİĞİ AVANTAJ VE DEZAVANTAJLAR**

Bu çalışma, Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimin akademisyenler açısından getirdiği avantaj ve dezavantajları belirlemeye yönelik oluşturulmuştur. Elde edilen veriler sadece bilimsel amaçlı kullanılacak olup üçüncü şahıslarla asla paylaşılmayacaktır. Anket sorularının doğru ve samimi cevaplanması, araştırmanın geçerliliği ve doğru sonuçlara ulaşılması açısından önem arz etmektedir. Değerli zamanınızı bu çalışmaya ayırdığınız için teşekkür eder çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Mihriban ANÇEL
SBE Doktora Öğrencisi

I. BÖLÜM: SİZİN HAKKINIZDA GENEL SORULARI İÇERMEKTEDİR

- 1) Yaşınız: () 25-34 () 35-44 () 45-54 () 55-64 () 65+
- 2) Fakülteniz:
- 3) Bölümünüz:
- 4) Ünvanınız: () Profesör () Doçent () Dr. Öğr. Üyesi () Öğretim Görevlisi
- 5) Hizmet Yılınız: () 1-5 () 6-10 () 11-15 () 16-20 () 21+

II. BÖLÜM: PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİMİN AVANTAJLARI HAKKINDA GENEL SORULARI İÇERMEKTEDİR

- 1) Pandemi sürecinde uzaktan eğitim size **akademik açıdan bir avantaj** sağladı mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Daha fazla çalışma ve yayın olanakları vb.)
- 2) Pandemi sürecinde uzaktan eğitim size **sosyo-psikolojik açıdan bir avantaj** sağladı mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Kendine ve aileye daha fazla zaman ayırma vb.)
- 3) Pandemi sürecinde uzaktan eğitim size **teknik/teknolojik açıdan bir avantaj** sağladı mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Yeni program ve uygulamaları öğrenme vb.)
- 4) Pandemi sürecinde uzaktan eğitim size **yukarıda belirtilenlerden farklı bir avantaj** sağladı mı? Lütfen kısaca belirtiniz.

III. BÖLÜM: PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN EĞİTİMİN DEZAVANTAJLARI HAKKINDA GENEL SORULARI İÇERMEKTEDİR

- 1) Uzaktan eğitim sürecinde **teknik /teknolojik anlamda bir sorun** ile karşılaştınız mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Bilgisayar, bağlantı, internet sorunları vb.)

- 2) Uzaktan eğitim sürecinde **sosyal anlamda bir sorun** ile karşılaştınız mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Yüz yüze etkileşim ortamında olamamanın getirdiği sorunlar vb.)
- 3) Uzaktan eğitim sürecinde **psikolojik anlamda bir sorun** ile karşılaştınız mı? Lütfen kısaca belirtiniz. (Covid-19 hastası olma korkusu, belirsizlik, panik vb.)
- 4) Uzaktan eğitim sürecinde **yukarıda belirtilenler dışında başka bir sorun** ile karşılaştınız mı? Lütfen kısaca belirtiniz.

Çalışma bitmiştir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.